

NOTAT

18. november 2010

10-1904

/ul-dep/mht-dep

Talepapir til åbent samråd i ERU alm. del den 18. november 2010 – samrådsspørgsmål F af 29. oktober 2010 om udviklingen i de områder, der rammes af ledighed.

Samrådsspørgsmål F:

Hvad vil ministeren gøre for at understøtte udviklingen og jobskabelse i de områder i Danmark, som i øjeblikket rammes af stigende ledighed?

Indsats for generel vækst

- Tak for invitationen til dette samråd om ”*Hvad vil jeg gøre for at understøtte udvikling og jobskabelse i de områder i Danmark, som i øjeblikket rammes af stigende ledighed*”.
- Lad mig starte med at konstatere, at Danmark langsomt er på vej ud af den økonomiske krise.
- Først og fremmest er eksporten kommet i gang igen. Verdenshandlen er på vej op, hvilket gavner en søfartsnation som Danmark. Og der er fremgang på to af Danmarks vigtigste eksportmarkeder: Tyskland og Sverige.
- I andet kvartal 2010 eksporterede vi varer og tjenester for 31 mia. kr. mere, end da eksporten nåede bunden i 2. kvartal 2009.

- Overskuddet på betalingsbalancen fortsætter med at stige. I løbet af det seneste år har overskuddet over for udlandet været 78 mia. kr. Det er det største overskud nogensinde.
- Også privatforbruget er styrket. I andet kvartal i år brugte danske familier over 12 mia. kr. mere på privat forbrug end i 2. kvartal 2009. Samtidig er tilliden blandt forbrugerne vendt tilbage.
- I september var der 115.000 ledige i Danmark. Det er færre, end vi frygtede, da den økonomiske krise eskalerede. Og det er meget mindre end i en række andre europæiske lande.
- Ledigheden er steget i hele landet. Ingen landsdele er gået ram forbi. Men der er heller ingen landsdele, hvor ledigheden er steget ekstraordinært meget.
- Grundlaget for yderligere fremgang i dansk økonomi er nu til stede. Der er fremgang i den internationale økonomi, og vi forventer, at både eksporten og forbruget vil vokse pænt næste år. Det betyder også, at ledighedskurven flader ud.
- Vi har ført en ekstraordinær lempelig økonomisk politik i 2009 og '10 – en af de mest lempelige i Europa. Det

har været muligt, fordi vi brugte de gode år med store offentlige overskud til at bringe gælden ned. Det offentlige Danmark var gældfrit, da krisen ramte.

- De mange kriseinitiativer har medført store underskud på de offentlige finanser. En sund samfundsøkonomi og tillid til finanspolitikken er vigtige betingelser for vækst. De store underskud er ikke holdbare.
- Med Genopretningsaftalen retter vi derfor op på underskuddene i den offentlige økonomi. Det gør man ved at bremse væksten i udgifterne, ved at stramme beskatningen og ved at gennemføre reformer. Alle instrumenter er her taget i anvendelse.
- Finansloven for 2011 står i genopretningens tegn. Samtidig har vi fundet midlerne til en ansvarlig finanslov med konkrete vækstinitiativer.
- Jeg forventer inden for kort tid at indgå en aftale med pensionssektoren, som udvider markedet for risikovillig kapital med op til 10 mia. kr. Det skaber gode betingelser for, at flere nye og mindre virksomheder kan realisere deres vækstpotentiale og skabe nye job i Danmark.
- Indsatsen for forskning og udvikling er øget markant i 2011. Samtidig tilskynder vi til et tættere samarbejde

mellem forskere og erhvervsliv, så indsatsen omsættes til investeringer og vækst i de danske virksomheder.

- Og vi styrker erhvervslivets konkurrenceevne med målrettede skatteinitiativer. Vi har blandt andet justeret iværksætterskatten, så nystartede virksomheder får lettere adgang til kapital og ekspertise. Forskerskatten er også lagt om, så vi får nemmere ved at rekruttere og fastholde udenlandsk arbejdskraft.
- Den mere langsigtede udvikling af dansk produktivitet har vi blandt andet sat spot på i regeringens Vækstforum.
- Vækstforum identificerede i september 10 udfordringer, der skal håndteres for at få gang i væksten igen. Det er et stort skridt i den rigtige retning, at ledere i erhvervslivet, arbejdstagere, arbejdsgivere og regeringen har samme opfattelse af, hvor skoen trykker, og hvor der er behov for at sætte ind for at styrke væksten i dansk erhvervsliv.
- På de kommende møder vil Vækstforum drøfte de konkrete udfordringer, der kan ruste Danmark til fremtidig vækst og beskæftigelse.
- Et vigtigt bidrag til at forbedre rammerne for væksten og beskæftigelsen kommer også fra de regionale vækstfora,

der hvert år investerer over én mia. kr. i udviklingen af de regionale vækstvilkår.

- De regionale vækstforas styrke er at dyrke de vækstmuligheder, der ligger i samspillet mellem erhvervslivet, uddannelsesinstitutionerne og det offentlige.
- De regionale vækstfora kan netop tage hånd om de udfordringer, der er i den enkelte region. Om det så er mangel på praktikpladser, en indsats for at få flere akademikere ud i små og mellemstore virksomheder eller at styrke adgangen til risikovillig kapital.
- Med kommunalreformen er der etableret regioner og stærkere kommuner. Det styrker kvaliteten i den offentlige sektor og har skabt en klar arbejdsdeling og sammenhæng mellem den nationale og den regionale vækstindsats.
- Det har vi yderligere styrket med de regionale partnerskabsaftaler, vi indgår med vækstforaene.
- Undervisningsministeren og jeg har her i efteråret indgået nye aftaler med alle de seks vækstfora, hvor vi er blevet enige om at samarbejde om en lang række vækstinitiativer. Blandt andet med fokus på uddannelse, styrket innovation i virksomhederne og en indsats for flere vækstvirksomheder.

- Og vi har i den sammenhæng aftalt en række nye indsatser, som vi vil sætte særligt fokus på det kommende år fx om velfærdsteknologi, om at styrke anvendelsen i IT i små og mellemstore virksomheder og en strategi, der kan realisere vækstpoterentialerne i Femern Bælt regionen.
- Yderligere gør de regionale vækstfora en særlig indsats for, at yderområderne får del i erhvervsudviklingen i regionen.
- Med "Danmark i balance" har regeringen derudover givet yderområderne en række nye muligheder til at få væksten tilbage, bl.a.:
 - Gennem større frihed i planloven til at styrke detailhandel, erhverv og beboelse. Dermed får man flere værktøjer til lokalt at skabe attraktive rammer for tilflytning, vækst og virkelyst.
 - Etablering af en specifik investeringspulje "Vestdansk væstkaptal" på 150 mio. kr., som øremærkes investeringer i Vestdanmark. Endvidere etableres en afdeling af Vækstfonden i Vestdanmark med en afdeling i Vojens.
 - Derved kan Vækstfonden samarbejde med langt flere virksomheder i Vestdanmark.

- Vi gør også en styrket indsats for turismen, der ikke mindst fylder meget beskæftigelsesmæssigt i yderområderne.
- Vi etablerer et center for kystturisme i Hvide Sande.
- Vi forhøjer bundfradraget for udlejning af sommerhuse til 20.000.
- Og vi forøger fradraget for moms på hotelydelser.

Indsats ved større virksomhedslukninger

- Ud over den generelle vækstindsats har regeringen også igangsat en særlig indsats for de områder, der rammes af større virksomhedslukninger.
- Når større virksomheder lukker kan det ramme både familier og lokalområder som et chok.
- Sådan et chok må ikke få lov til at sætte sig og føre til modløshed. Energien skal bruges på at se fremad og skabe ny vækst. Derfor er det vigtigt, at det enkelte menneske hurtigt begynder at omstille sig til nye jobmuligheder.
- Med varslingspuljen etableres der i første omgang en lokal forankret indsats, der skal sikre en omfattende, hurtig og sammenhængende indsats for de berørte medarbejde-

re. De fyringsvarslede medarbejdere får tilbudt både vejledning om jobsøgning og en målrettet jobsøgnings- og opkvalificeringsindsats i op til 8 uger, der kan hjælpe dem videre til et nyt job.

- Fra marts i år er der oprettet en supplerende varslingspulje til fyringsvarslede, som har korte opsigelsesperioder, så de kan få kurser og opkvalificering ud over opsigelsesperioden. Herved har vi forbedret de lediges muligheder for at vende hurtigt tilbage til arbejdsmarkedet.
- Jobcentrene har siden maj tilbudt fyringsvarslede personer en handlingsplan for, hvordan de hurtigst muligt kommer videre til et nyt job.
- Erfaringer fra finanskrisen viser, at cirka en tredjedel af de medarbejdere, som er blevet sagt op i forbindelse med større afskedigelser, er kommet i job eller uddannelse igen efter 3 måneder. Det skyldes ikke mindst den store indsats, der ydes af jobcentermedarbejdere og virksomhedernes personalefolk i den lokalt forankrede varslingsindsats.
- Foruden denne indsats har vi bistået en række kommuner med at søge midler fra EU's Globaliseringsfond til ekstraordinære tiltag for personer, der er blevet ledige som følge af større nedskæringsrunder eller virksomhedslukninger.

- Der er pt. søgt midler til projekter for ca. 300 mio. kr., og pengene er på vej til de to første projekter i henholdsvis Sønderborg og Frederikshavn.
- Derudover bidrager vi til arbejdet med identificere fremtidige muligheder for vækst og beskæftigelse i de særlig hårdt ramte områder. Det gør vi med det, som vi kalder vores udrykningshold i Økonomi- og Erhvervsministeriet, der kan hjælpe med til at afklare et områdes erhvervmæssige muligheder og udfordringer og lave en strategi for, hvordan der skabes ny vækst og nye arbejdspladser i området.
- Udrykningsholdet fungerer samtidig som én indgang til hele det statslige system og bistår med information og rådgivning om statslige og EU-ordninger, der kan medfinansiere konkrete regionale og lokale vækstinitiativer.
- De seneste år har vi samarbejdet med både Nordfyn, Ringkjøbing-Skjern og Frederikshavn i denne sammenhæng.
- Jeg har derudover været i kontakt med borgmestrene i de kommuner, der er hårdest ramt af Vestas' produktionslukninger i Nakskov, Rudkøbing, Ringkøbing og Skagen. Og vi har sat gang i en proces, hvor vi vil drøfte muligheder for netop disse kommuner.

- Vi har også med Fornyelsesfonden skabt mulighed for at støtte perspektivrige omstillingsprojekter i de hårdt ramte områder i samarbejde med de regionale vækstfora.
- I 2010 har vi givet tilskud til projekter for ca. 50 mio. kr. Tilskuddene går blandt andet til et nyt videns- og testcenter inden for grøn offshore energiteknologi på Lindøværftets område, til etablering af et maritimt videncenter i Frederikshavn, til etablering af et algeinnovationscenter på Lolland, til styrkelse af Skaldyrscenteret på Mors og et større projekt om energirigtig renovering i Sønderborg.
- I 2011 er der yderligere afsat 50 mio. kr. til projekter i hårdt ramte områder.

Afslutning

- Lad mig kort opsummere.
- Regeringen gør en betydelig indsats for at understøtte udvikling og jobskabelse i de områder, som i øjeblikket rammes af ledighed.
- På den korte bane er vi gang med at hjælpe de områder, der rammes af arbejdsløshed ved større afskedigelsesrunder. Det gør vi ved at hjælpe den enkelte, der rammes

af ledighed, men også lokalområdet, med at omstille sig til nye vækstmuligheder.

- På den lidt længere bane er udfordringen at styrke dansk konkurrencekraft og skabe grundlag for ny vækst.
- Det er det, regeringens vækstdagsorden handler om, og som vi arbejder hårdt på at realisere hver dag.
- Tak.